

[Niels Westerby.]

danne forhandlinger. Vi gør det naturligvis ikke ud fra den forestilling, at vi vil række regeringen en hjælpende hånd, vi gør det ud fra den forestilling, at vi vil udnytte enhver mulighed, jeg siger udtrykkelig: enhver mulighed, for at vore jordpolitiske synspunkter kan komme til at præge den lovgivning, der vedtages herinde i folketinget. Men jeg vil samtidig understrege, at hvis det er således, at man fortsat vil have et særligt forhold til socialistisk folkeparti på jordlovgivningens område, så vil det i nogen grad forskertse mulighederne for, at vi kan nå frem til et positivt resultat på dette vigtige område.

Statsministerens udenrigspolitiske afsnit var nøgternt og på en behagelig måde befriet for romantik, men vi har jo også haft en vældig sindsoprivende debat omkring udenrigspolitikken, hvis akse var den afskedigelse af handels- og markedsminister Tyge Dahlgaard, som for nylig har fundet sted. Man må vel sige, at det er regeringens eller statsministerens personlige afgørelse, hvordan han vil sammensætte sin ministerliste; det samme gav hr. Poul Sørensen udtryk for for nogen tid siden i fjernsynet, da han udtalte, at det var jo et familieanliggende; det er jo en måde at sige det samme på. Jeg bemærkede mig dog, at hr. Poul Møller i dag under debatten gik meget op i bevæggrundene og det, der er sket i regeringen omkring afskedigelsen af hr. Tyge Dahlgaard, og jeg må da konstatere, at det er vel nok første gang, den konservative ordfører ligesom optræder i den socialdemokratiske families kreds.

Hr. Tyge Dahlgaard blev vel ikke afskediget af statsministeren, fordi han understregede eksportens betydning — sådan har jeg i hvert fald ikke forstået det, og sådan må det bestemt heller ikke forstås, for så er der noget galt — men hr. Tyge Dahlgaard blev vel afskediget, fordi han ikke i tilstrækkeligt omfang var klar over, at der var andre lige så vigtige hensyn for Danmarks udenrigspolitik: vore sikkerhedspolitiske interesser, vore demokratiske synspunkter og deres muligheder for at påvirke udviklingen ude i verden og mange andre væsentlige ting. Der må naturligvis i hver enkelt udenrigspolitisk situation foretages

en nøje afvejning af alle disse interesser med de meget vigtige eksportinteresser, vi har.

Fra liberalt centrums side har vi hele tiden ivret for og er gået ind for, at Danmark skulle være aktiv i det græske spørgsmål. På dette punkt er vi bestemt ikke uenige. Det er vores opfattelse, at den danske aktivitet har påvirket den internationale opinion og fremkaldt en international aktivitet, som vil medvirke til at forkorte det udemokratiske græske regimes levetid, og det anser vi for en meget vigtig og væsentlig ting.

Selve det græske spørgsmåls betydning understreges jo også af, at Danmark og Grækenland er medlemmer af den samme forsvarsalliance, nemlig NATO, og NATO er blevet dannet for at værne om demokrati og frihed, og på denne baggrund har Danmark både en ret og en pligt til at gribe ind over for udviklingen i Grækenland, sådan som den har fundet udtryk i obersternes kup. Men det samme synspunkt kan jo ikke anlægges alle andre steder i verden. Det er ikke muligt for Danmark, hver gang der sker udemokratiske og diktatoriske ting i Sydamerika, at gribe ind her eller i et eller andet af de afrikanske udviklingslande. Det vil jo heller ikke være muligt for folketinget at vedtage en udtalelse om, at nu bør rødgården standse sin virksomhed i Kina eller Sovjetunionen ændre sin forfatning væk fra at være en diktaturstat til at være en demokratisk stat.

Selvfølgevis ønsker vi alle disse ting, det vil enhver dansker eller så godt som enhver dansker ønske sig, men sådanne tilkendegivelser vil naturligvis ikke andet end kunne kalde på smilet, for rødgården vil jo nok desværre fortsætte sin virksomhed alligevel, og Sovjetunionen vil jo nok heller ikke ændre sin forfatning. Det, der må være det afgørende ved vore egne overvejelser, må efter min opfattelse være, om vi fra dansk side har en chance for at påvirke udviklingen ude i verden, eller om vi ved at optræde i den givne situation kun vil kaste os ud i at foretage en tom demonstration. Hvis det er en tom demonstration, der ingen virkninger vil have, bør vi holde os tilbage. Hvis der er en chance for at påvirke udviklingens gang, så bør vi foretage os noget. Der var